

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Dvodecimvm. In Iaponiâ in Socios gladio, flammis aliisq[ue]
tormentis barbarè sæuitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

CAPVT DVODECIMVM.

*In Iaponiâ in Socios gladio, flammis aliisq; tormentis
barbarè sæuitum.*

Propriâ Societati Iaponia est, ex quo primus in eam Xaverius CHRISTI intulit Fidem. Prò, quantum constantiæ Christianæ iam theatrum! rediuiam nascentis olim Ecclesiæ faciem hîc agnoscas, & verè *sanguis Martyrum hîc semen est Christianorum*. In illos quis barbara Regum edicta, quis sigillatim nostrorum proscriptiones atque exilia numeret? Arimæ, Meaci, Firandi, Nangafachi, aliisque in vrbibus, pro domibus atque Collegiis olim florentibus, latebræ iam sunt; & receptus nusquam satis tutus. fraudis atque insidiarum plena omnia, plena sæuitiæ & horroris. ferrum, catenæ, cruces, ignes vbique circumsonant. sed è latebris ad generosa certamina.

Protomartyres Societatis in Iaponiâ.

In hac arenâ nostri agminis principes sunt beatissimi Martyres Paulus Michi, Ioannes Goto, Iacobus Ghisai, prima Societatis Iaponicæ purpura, primæ rosæ. in crucem acti anno prioris sæculi nonagesimo septimo, sæuiente Taicosamâ. quos dein ingens turba, quasi torrente quodam profusi sanguinis, etiâ postremis hisce annis consecuta. Felices illi ante alios, quibus adeptam martyrij palmam Supremus Sacrorum Antistes solenni sententiâ pronuntiauit. nimirum illo potissimum honore digna erant necis instrumenta, cruces. Erit, cum & flammis sua constabit gloria; quarum hîc, tanto terrarum mariumq; interiectu, luce perstringimur, ardore inflammamur. Illarum in primis, in quibus admodum nuper adhuc pænè ante oculos nostros viuus spiransque relucet Carolus Spinola, inuictissimus Heros; illo quidem Spinolarum sanguine illustris, at suo apud Iaponios multò illustrior; suis animi corporisque dotibus, suis in excolendâ Iaponiæ vineâ diuturnis laboribus atque ærumnis multò clarior.

Carolus Spinola lento igne comburitur cum octo Sociis.

In arenam ingressus est anno sæculi vigesimo secundo: quo vno anno supra centum octodecim Christianos atrocissimis pro Fide suppliciiis cælo Iaponia transcripsit, atque in hoc numero de nostrâ Societate quatuordecim. Vnus idemq; dies Nangafachi quinque & quinquaginta pugiles laureatos vidit. ex nostris nouem, Carolum Spinolam, Sebastianum Chimuram, Petrum Zampo, Michaëlem Xumpu, Gonfaluum Fufai, Antonium Kiuni, Thomam Acafoxi, Ludouicum Ca-uara, Ioannem Ciucoga, omnes viuos lento igne combustos; præter Ioannem, qui, quòd columna, ad quam cremaretur, deesset, gladio percussus, diuersâ paululùm viâ eandem metam attigit. præter barbaros, triginta ampliùs Christianorum millia huic illustri spectaculo memorant interfuisse. Ad sex cubitos flammæ à corporibus distabant, nempe vt longum esset & crudele supplicium: manus adstrictæ leuiter columnis, libero nodo & non ægrè solubili, vt quibus animus ad pœnas deficeret, inuenirent fugam. At nemo vnus ex omni numero fuit, qui ardente iam vndique pyrâ non oculos cælo infigeret, non ignem ferret

ferret animo & corpore immotus. Carolus quidem ad duas, Chimura verò ad tres etiam horas mediis vixit in ignibus. quo cruciatu corporis! quo animi robore atque constantiâ! Eo certè barbarorum stupore, vt per dies plurimos nonnisi de illo admirationis plenissimus esset fermo. Hæc Nangafachi.

At Firandi sub idem tempus haud minora spargebat lumina Camillus Constantius, natione Italus, ex Romanâ Prouinciâ; variarum linguarum, etiam Flandricæ, peritus. Erant tunc Firandi in anchoris naues tredecim, quâ Hollandorum, quâ Anglorum, & in nauibus ingens vectorum numerus. Hos omnes ad spectaculum egressos vbi Camillus vidit, ex strue lignorum, velut ex rostris aut ex orchestrà, nunc Flandrico, nunc alio sermone verba faciebat, pari eloquentiâ & animorum motu. Ad Iaponios verò, quorum litteras & sacra callebar, conuerso orationis epilogo, fortissimè simul ac suauissimè deduxit, fidem CHRISTI IESV & veram esse & securam. Quæ cum diceret, ita rapuit Iaponensium animos, vt ignem citò admoueri nollent, ne citò dulcissimâ illius suadâ priuarentur. Accenso autem rogo, inter ipsas flammâ ardentissimâ voce omnes allocutus, non antè finem dicendi fecit quàm viuendi. Haud multò post pari luxit incendio Petrus Nauarrus, qui sex & triginta ipsos Iaponium CHRISTI gregem Pastor rexerat, & cum eo par fratrum Dionysius & Petrus Sandayus; at Augustinus Onda gladio percussus. Has tot victimas, anno, quem dixi, vnico secunda Martyrum Iaponia è Societate nostrâ CHRISTO immolauit. Nec paucos nihilo his inferiores aliorum annorum facti atque Historiæ dabunt, Ioannem Baptistam Machado, Hieronymum Angelum, Carolum & Michælem Caruallios, Antonium Pantum, Franciscum Paciecum, Balthafarem de Torres, Ioannem Baptistam Zola, cum Sociis septem non Sacerdotibus; aliosque complures (neque enim recensere singulos nostrum est) lento igne tostos potius, quàm exustos; clarissimo suis flammis & nobilissimo leti genere.

Et hæctenus ignibus sæuitum erat, gladio hæctenus & crucibus, quasi alia nondum nosset tormenta barbaries; sed, heu! qualia postmodum non inuenere! armet se profectò obduretque scribentis ac legentis animus necesse est, dum inauditæ crudelitatis acta memorantur. Scio lectas solùm ex Iaponiâ epistolas pluribus lacrymas excussisse, mouisse horrorem. Nimirum postquam obseruatum est ignem esse in voris, factumque ludum paruulorum, omnia in cruciatus coniungere elementa. In bullientibus, in gelidis aquis, in aère vacuo, in terrâ & segni humo quæsiuere quod cruciaret, quando tot horarum lenti ignes iam nimis breue videbantur supplicium.

Fontes calidi sunt apud Iapones, & ex iis balnea bullientia, arcanâ naturæ vi; acrius igne tormentum. his sensim inde ab imis talis & lentè merguntur, vel etiam capite immittuntur ij, quorum fides igne fortior; repetiturque toties, per interualla tamen, immane supplicium, donec solutis neruorum ossiumque compagibus, diffluente carne simul & vitâ, deficiat spiritus. Aliter in aquâ gelidâ ludit sæuitia. Elatis in altum pedibus, pendulus in aquam demittitur ore tenus aut naribus, qui

X x x

torque-

*Camillus
Constantius è
medijs ignibus
concionatur.*

*Nonna tormenta a-
pud Iapones.*

torquetur; vt agrè admodum nec nisi cum horribili conatu luētantis naturæ queat respirare. Est & cum ingestis in os, est cum affusis in faciem pendentis centenis haustibus aquæ gelidæ, ita intercipitur attrahendus aër in præcordia, vt laborans æstuansque natura aditum per disruptam sæpè venam quærat. Iam in aère & sub dio, terebratis ferro pedibus, reuinctisque manibus, sine cibo, sine fomento plures dies noctesque semianimem quoties destituunt omnibus expositum cæli inuitis? Quo in tormento cum de Societate aliquis non ita pridem quintum iam diem noctemque perduraret, negauit aliam se sentire molestiam, quàm quòd totam necdum Iaponiam CHRISTO adiunxisset. O æterno digna præconio generosissima vox! meliorem aliquando laudatorem inuenies. De terrâ quid dicam? iners quidem & segne elementum est, sed non torquet apud Iapones inerti segnique modo. Excauatur altitudine modicâ; tum congestâ in scrobem fœdissimorum animalculorum copiâ innumerabili, arctè concluditur; nisi quòd sursum pateat hiatus tanto, quantum implere possit humani corporis rotunda moles. hanc in scrobem capite deorsum pendulo umbilico tenus Christianus immittitur, destituendus inibi, donec cruciatus ab animalculis, præfocatus omni sanguine defluente in fauces, aut constantiam amittat aut vitam. Quæ ad istæ tormenta, si rectè expendantur, non cohortreat natura?

Hæc tamen omnia quantâ virtute ac robore quàm multi ex omni sacrorum Ordinum Familiâ, quàm multi ex Societate nostrâ hilares constantisque subiere? Deficeret dies enumerantem singulos. Vno anno nuper trigésimo tertio supra viginti è nostris tererrimo isto scrobris supplicio fuere eneeti. Omitto reliquos qui vltimis hisce annis consecuti.

Multi è nostris in scrobe eneeti.
Marcelli Francisci Mastrillij generosa mors.

Vnius Marcelli Francisci Mastrillij generosa virtus, properantem licet, ad se rapit: clarum nomen, magnoque dilectum Xauerio caput. Anno nuper trigésimo quarto è graui plagâ agebat Neapoli animam. Spectandum se præbet manifestâ in luce Xauerius, ad spem excitat, ad eundem Iaponiæ exigit votum: puncto temporis persanat languentem, certissimo & orbi testato miraculo. Ergo ille, relictâ mox Italiâ, iam Hispaniam tenet, iam Oceanum nauigat, iam ad Iapones properat, & viam vbique frequenti signat prodigio. Quò hic euadet? quid moliantur Superi nouo hoc Iaponiæ Apostolo, submisso diuinitus? quin & fugatos exercitus barbaros, & innoxia ante pedes defluere hostium tela videt, omnia magni ope Xauerij. cuius virtutum æmulus laborumque, nomen quoque iam pridem assumpserat. Sed quò tandem hæc omnia? ad destitutam gloriosæ mortis in Iaponiâ lauream per tot miracula ducitur. Vix in continentem expositus, ad mortem quæritur, tamquam aduenisset quem opperiebantur. Inuentus est denique indicio vaporis emergentis è loco, quò orationis causâ secesserat. cælesti luce circumfusa facies attonuit exploratores; nec iniicere manus sunt ausi, nisi perbenignè inuitati. Iudicibus sistitur. memorata in illum decernuntur supplicia. exhaust omnia atque superauit. Iam quatrimum in scrobe exegerat, & cum carnifice exoptulat quòd abstraheret nimitum citò, suasque interpellaret delicias. Huic fortitudinis portento quid vltià facias? acceleranda

da nempe compendio mors, ne tanta fama constantiæ confirmet Iaponios. Capite ergo raptim plecti iubetur: sed ecce licitoris gladius ferreos etiam vectes potens diffindere, totis viribus impactus, à ceruice velut ab incude resiliit, ne perstrictâ quidem leuiter cute. Alterum denuò libranti ictum fugit ensis è manibus attoniti licitoris. Et iam desperabat imperata perficere: sed conuersus ad hominem Mastrilius, bono animo esse iussit, & exsequi destinata, præstitutam diuinitus horam iam adesse. Quâ ille voce, non secus ac diuino monitu, resumptis cum telo viribus animisque, facili ictu dignum immortalitate verticem demessit à ceruice xvi. Kal. Nouembr. M. DC. xxxvii. animumque victorem immisit caelo, Magni credo Xauerij exceptum amplexibus, quem tanto fauore dignatus erat in terris, & ad negatam sibi olim martyrij palmam sibi quodammodò vicarium in Iaponiam miserat.

De Iaponiis hæcenus. Mitto de Sinenfibus dicere, alioqui hîc Xauerius ipse, optimo iure, voto Martyr censendus veniret. O qualis animus hîc ante inaccessâ Sinarum claustra ærumnis & necessitati succubuit, necdum satur ærumnarum! Illa postquam semel perripimus, tempestates sæpè, non naufragia fuere; pericula, non cædes, Patres nunc expulsi, nunc in tetros carceres dati, glorioso leto (quod erat in votis) quasi semper fugiente. Nunc illi Regno alta quies, spesque ingens, Regè in Religionem ac Societatem admodum propenso.

CAPVT DECIMVM TERTIVM.

In Aethiopiâ, in Occidentali Indiâ, in Brasiliâ, Floridiâ, Mexico, Parauariâ, multi è Sociis trucidati.

EIaponiâ aliquando ad Æthiopes & nigerrimos Æthiopum Cafres conuertamus oculos, quos hinc atque illinc par nobile pugilum ad sese rapiunt Gonzaluus Silueria & Abrahamus Georgius Maronita. Prò, quales viri! quàm indefessi laboris! quàm prompti in arduas expeditiones animi! nacti ærumnarum segetem animò suo parem, vitæ exitum ex voto gloriosissimum. Silueria, Lusitanus primæ nobilitatis, diuino dudum consilio ad tinctam sanguine lauream destinatus, post exantlatos in Indiâ labores immensos, Christianis sacris lustrauerat Cafres, ipsumque adeò Regem Monomotapæ, cum matre ac trecentis Proceribus. Tot laborum periculorumque præmium mors fuit, à Mahometanis procurata odio Religionis. Deus bone! quot ille anhelauit votis, & quantis animis expectauit necem! Omnibus valere iussis, vnum in cruce pendentem amplexus IESVM, atque, vt gaudio exultare cerneret, vestem candidam indutus, nocte mediâ inambulabat, suos expectans carnifices, & ad audendum inuitans. Sed siue tanta magnanimitas, siue antiqua viri reuerentia, tamdiu deterruit sacrilegos, donec fatigato somnus obrepit. Tum verò ex insidiis, vnde hominem obseruauerant, tacitè progressi, iniecto in collum fune strangularunt. Corpus, ne coli posset, in flumen datum. Ast ibi quoque cum die suum cultum inueniet, & vel capillos benè numeratos Deus coronæ seruat.